

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/55/2018
Identifikačné číslo spisu: 7516010378
Dátum vydania rozhodnutia: 18.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7516010378.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného O. D. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného O. D. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Mikuláša Buzgóa proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 23. augusta 2017, sp. zn. 3T/89/2016v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 05. februára 2018, sp. zn. 8 To 136/2017, na neverejnom zasadnutí konanom 18. októbra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného O. D. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie z 23. augusta 2017, sp. zn. 3T/89/2016 bol obvinený O. D. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa 188 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 19. novembra 2015 približne okolo 9.00 hod. pred poštou v obci P., okres P. - Z., zastavil poškodenú J. G., ktorá si na pošte bola vyzdvihnúť sociálne dávky a pod hrozbou bitky po nej žiadal, aby mu odovzdala finančnú hotovosť v sume 276 eur, pričom keď to odmietla urobiť, vytrhol jej kabelku, ktorú mala na ramene a z peňaženky jej vzal finančnú hotovosť v sume 276 eur.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. výkon trestu bol obvinenému podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky, počas ktorej súd uložil probačný dohľad nad správaním sa obvineného.

Podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák. bola obvinenému uložená povinnosť osobne sa ospravedlniť poškodenej J. G., nar. XX. D. XXXX, bytom T. č. XX, okres P. - Z..

Na podklade odvolania obvineného krajský súd v Košiciach uznesením z 05. februára 2018, sp. zn.

8To/136/2017 rozhodol tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného O. D. ako nedôvodné zamietol.

Proti skôr uvedeným rozsudkom súdov prvého a druhého stupňa podal prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený O. D..

V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený v podanom dovolaní a jeho dodatku v podstate namietal nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, ktoré viedlo k nesprávnemu výroku o jeho vine podrobne poukazujúc na tie z vykonaných dôkazov, ktoré jeho vinu na skutku z ktorého bol uznaný za vinného vylučujú. Napokon namietol aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, na ktoré vo svojom rozhodnutí poukázal aj odvolací súd napriek tomu, že toto nezodpovedá ustanoveniu § 2 ods. 12 Tr. por. a nevyplýva z neho, prečo súd zmenu dôkaznej situácie nehodnotil v jeho prospech.

S poukazom na uvedené skutočnosti obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 388 ods. 1 Tr. por. rozsudok Okresného súdu Košice - okolie z 23. augusta 2017, sp. zn. 3T/89/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 05. februára 2018, sp. zn., 8To/136/2017 zrušil a Okresnému súdu Košice - okolie prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného O. D. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice - okolie vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného vyslovil názor, že dovolací dôvod nie je daný a dovolateľ sa podaným dovolaním domáha uznania svojej obhajoby pred dovolacím súdom potom, ako nebol úspešný v konaní pred súdmi prvého a druhého stupňa. Poukázal na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý vo svojich rozhodnutiach zdôrazňuje, že skutočnosť, keď rozhodnutie súdu nezodpovedá predstave odsúdeného, nie je dôvodom pre naplnenie uvedeného dovolacieho dôvodu, ak napadnuté rozhodnutia spĺňajú všetky ďalšie náležitosti, ktoré majú spĺňať, t. j. nie sú arbitrárne a sú dostatočne odôvodnené, teda najvyšší súd rešpektuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov pred súdom prvého a druhého stupňa, čím je zachovaná nezávislosť súdov nižšieho stupňa.

Navrhol preto, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí rozhodol podľa § 382 písm. c) Tr. por. a dovolanie obvineného odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného O. D. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z

ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúma skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Pokiaľ sa pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyžaduje nesprávne hmotnoprávne posúdenie skutku, respektíve nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, už z povahy veci nemôže byť daný inými skutočnosťami.

Z konkrétneho obsahu dovolacích námietok obvineného ale vyplýva, že sú vo svojej podstate vyjadrením nesúhlasu obvineného s rozhodnutiami súdov obidvoch stupňov v otázke ustálenia tých skutkových okolností, ktoré sú vyjadrením jeho konania ustáleného v skutkovej vete výroku prvostupňového rozsudku, namietajúc nedostatok preukázania týchto skutkových okolností relevantnými dôkazmi a obvinený v podstate napadol spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov súdmi obidvoch stupňov a tieto zároveň sám hodnotil zo svojho uhla pohľadu.

Vzhľadom na konštatované, keďže, ako už bolo uvedené, v rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. či dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, dovolací súd musel usúdiť, že predmetné námietky obvineného O. D. sú zjavne neopodstatnené. V rámci tohto dovolacieho dôvodu totiž môže dovolací súd len posudzovať, či súdy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, ale aj proti rozsahu vykonaného dokazovania a hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj

preto, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Viazaný uvedenými skutkovými závermi, dovolací súd preskúmal obvineným vznesenú námietku nesprávnej právnej kvalifikácie skutku ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. zločinu lúpeže sa dopustí ten, kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd musel konštatovať, že formulácia skutku vo výrokovej časti rozsudku prvostupňového súdu plne zodpovedá kritériám zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. Z ustálenej skutkovej vety vyplýva, že obvinený pod hrozbou použitia násilia žiadal od poškodenej peniaze a keď táto jeho požiadavke odmietla vyhovieť, vytrhol jej kabelku, ktorú mala na ramene a z peňaženky jej vzal finančnú hotovosť.

Ustálené skutkové závery (ktorými je dovolací súd viazaný) preto bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú právnu kvalifikáciu konania obvineného O. D. podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., keďže už len samotná hrozba bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci napĺňa zákonné znaky uvedeného zločinu.

Ustanovenie § 374 ods. 3 Tr. por. nemožno uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Toto ustanovenie len v nadväznosti na § 369 Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por. vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietať aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak dovolateľ namieta chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por. a takto musí byť aj v dovolaní označená (§ 371 ods. 1, ods. 2 Tr. por.).

Vychádzajúc z uvedeného, vymedzenie skutku tak, ako bol ustálený už prvostupňovým súdom (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť), neumožňuje ani dovolaciemu súdu dospieť ohľadom jeho právnej kvalifikácie k inému záveru. Rovnako tak k inému záveru nemohol dospieť dovolací súd ani vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu § 374 ods. 3 Tr. por. pretože jeho obsah ako to vyplýva z dovolacích námietok obvineného nezodpovedá žiadnemu z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por.

Napokon na záver najvyšší súd uvádza, že dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Tr. por.).

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.